

FIRMAET L. RASMUSSEN

GRUNDLAGT 1844

Beretning for Købmandsgården 2014

0. Introduktion

I det følgende giver vi i sædvanlig stil et overblik over viften af aktiviteter på Købmandsgården i 2014. Undervejs er også medtaget udmeldinger om nogle af planerne for 2015.

Årsrapporten tjener igen til at give medarbejdere, samarbejdspartnere, medlemmer af foreningen Købmandsgårdens Venner og andre interesserede et overblik over bestræbelserne på stedet.

Idegrundlaget er fortsat at fremme anvendelsen af Købmandsgården som et unikt sted, hvor fire former for brug kan virke forstærkende indbyrdes. De fire anvendelser er:

- at formidle stedets og Samsøs **historie** til besøgende,
- at benytte til **samvær** for familie og andre interesserede,
- at bruge som ramme for **ferie- og weekendophold** på Samsø – og
- at leje til afholdelse af **kurser** – og **butikken** til erhverv.

Som eksempel på det forstærkende samspil kan nævnes, at den **historie** der fortælles bliver mere autentisk, fordi stedet benyttes til **samvær** i den gamle familie, fordi Firmaet L. Rasmussen stadig udlejer til **ferieophold** (som man gjorde i 1880-erne) for at få indtægter og fordi **den gamle butik** stadig fungerer.

Samme vekselvirkning kan fortælles for de tre andre anvendelser.

Redegørelsen for året er atter disponeret ud fra den aktivitetsstruktur, som udgør krumtappen i håndteringen af firmaet.

1. Firmaets administration

1.1 Ejerforhold

Firmaet L. Rasmussen er videreført som enkeltmandsfirma – med Morten Rasmussen Fangel som ejer.

1.2 Kontorforhold

Videreført i Det gamle Kontor fra 1844.

1.3 Personaleforhold

Johannes Strøm er på deltid fortsat som stedets *forvalter* og har deltaget både i bygningsarbejder og i vedligeholdelse af haveanlæggene.

Anny Sørensen har som stedets *oldfrue* stået for modtagelse af feriegæster. Desuden har hun fortsat assisteret med syopgaver – og har forestået vores Rundvisninger inkl. tekstiludstilling.

Christine Lohmann assisterer fortsat ved kursusafholdelse og arrangementer.

Ane Chiriboga assistancer fortsat med rengøring efter feriegæster og med havearbejde.

I sommeren 2014 er aftalt at *Conni Hjort Madsen* også assisterer ved kurser og med rengøring.

I foråret 2015 er *Anne Birgitte Beyer* engageret til at assistere med bogregistrering, rundvisning og rengøring.

Den 28. november 2014 videreførte vi traditionen med før jul at holde julestue for Købmandsgårdens nuværende og tidligere medarbejdere og andre med tilknytning til stedet.

1.4 Firmaregnskab

Firmaets indtægter i 2014 hidrørte fra:

- o Konsulentaktiviteter
- o Kursusaktiviteter
- o Erhvervsudlejning
- o Ferieudlejning
- o Turistaktiviteter
- o Forlagsaktiviteter

Især har indtægterne fra konsulentaktiviteter og ferieudlejningen bidraget til omsætningen.

Som følge af, at der fortsat er afholdt udgifter til vedligeholdelse, men skruet ned for forbedringer, er årets resultat et lille underskud. Regnskabet føres fortsat af Firmaets revisorfirma.

1.5 Realkreditlån

1.6 Bankforbindelser

Firmaet har fortsat samarbejde med Jyske Bank på Samsø.

1.8 Markedsføring

I løbet af 2014 er web-siden www.kobmandsgarden.dk vedligeholdet nødtørftigt med ny information.

Vi har i 2014 fortsat med at indrykke en helsides annonce i Samsø's nye Feriemagasin. Endvidere blev brochuren om ferielejlighederne og turistaktiviteterne på stedet ajourført.

1.9 Myndighedsforhold

I 2013 blev der givet forhåndstilladelse fra kommunen til at udstykke Købmandsgårdens hovedbygning i ejerboliger. I 2014 er sammen med landmåler udarbejdet forslag til udstykning af grund med tilhørende bygninger i fire ”parceller”. Planen i 2015 er at gennemføre udstykning og opdeling i ejerboliger. Intensionen er blot at have salg af en eller flere parceller og/eller boligerne som en af flere muligheder på længere sigt.

2. Forretningsaktiviteter

2.1 Forretningsstrategi

Firmaets mål er fortsat, at aktiviteterne på Købmandsgården – ekskl. indehavers konsulentindtægter baseret på overarbejde – gør, at stedet økonomisk kan hvile i sig selv på sigt. Den vigtigste mulighed for indtjening vil være udlejning til formål, hvor miljøet på Købmandsgården værdsættes af lejere / brugere.

2.2 Forlagsaktiviteter

Købmand Lars Rasmussens erindringer ”Set fra Samsø” sælges til en reducerede pris på kr. 250, hvilket er medvirkende til et vist salg i løbet af sæsonen. De vigtigste salgskanaler for bogen er følgende:

- o Samsø Museum og det gl. Posthus i Nordby
- o Butikken på Købmandsgården
- o Ved rundvisninger og eftermiddagsbesøg.

Alt i alt er der skønsomt solgt omkring 10 eksemplarer og uddelt omkring 10 frieksemplarer. Med en sådan afsætning har vi bøger nok til de næste mange år, men det er jo også en tidsafhængig historie.

2.3 Turistaktiviteter

I sommerens løb blev der som tidligere år arrangeret ”Eftermiddagsbesøg på Købmandsgården” hver søndag kl. 15 – 18 – eller på andre tidspunkter for aftalte besøghold. Her deltog omkring 80 (mod 90 i ’13, 80 i ’12, 100 i ’11, 60 i ’10 og 60 ’09).

Endvidere har vi videreført traditionen med tilbud om ”Rundvisninger ude og inde på Købmandsgården” i juli-august hver tirsdag og torsdag kl. 16 – inkl. besigtigelse af Tekstiludstillingen. Har også tilbud rundvisning i juni på lørdage kl. 16. Endvidere arrangeredes rundvisning for ”Julebusser” i weekenderne op mod jul. Her deltog i alt 350 (mod 170 i ’13, 250 i ’12, 240 i ’11, 320 i ’10 og 310 i ’09).

Så tegner Købmandsgården sig for 430 besøg – mod 260 i ’13, 330 i ’12, 340 i ’11, 380 i ’10 og 350 i ’09.

I Kornmagasinet er indrettet et rum med plancher om stedets historie, som benyttes til en kort udgave af ”Livets gang på Købmandsgården” – sammenlignet med lysbilledserien, der bruges ved Eftermiddagsbesøgene.

2.4 Butiksaktiviteter

Butikken har siden 2008 været lejet ud til *Lars Damgaard*, som har videreført konceptet med ”Den gamle Butik” og kombineret det med ”Smagen af Øen” med salg af øl, vin og alskens spændende spiseprodukter fra Samsø. I foråret 2015 er indgået en ny lejeaftale for 2015 med Lars Damgaard.

2.5 Kursusudlejning

I 2014 har anvendelsen af Købmandsgården til afholdelse af kurser været stigende i forhold til 2013 – men på samme niveau som i 2012. Målet er at opnå 12 kurser/seminarer/lejrskoler på Købmandsgården årligt.

Som undervisningslokale benyttes Trælastsalen – med tilhørende tre gruppe lokaler. I efteråret er suppleret ned et ekstra stort gruppe lokale i Trælastbygningens underetage. Se herom under punkt 7.4.

Overnatninger er foregået på Købmandsgården, hvor der kan mønstres 14 enkeltværelser.

Der har i 2014 været afholdt 11 kurser/seminarer/møder/lejrskoler (mod 7 i '13, 10 i '12, 6 i '11, 9 i '10 og 12 i '09) – typisk som 1-, 2- eller 3-dages arrangementer.

Følgende virksomheder har haft kurser/lejrskoler på Købmandsgården – med i alt omkring 180 deltagere (mod 110 i '13, 200 i '12, 100 i '11, 150 i '10 og 180 i '09):

Foråret:

• Fangel Consulting	3 dage
• Københavns Kommune	1 dag
• Asmildkloster Landbrugsskole	3 dage
• DuPont	1 dage
• Dalgaarden	5 dage

Efteråret:

- Hjørnegaarden 7 dage
- Else Smidt's Skole 3 dage
- FOA 2 dage
- Fangel Consulting (Se billede på side 4) 3 dage
- FOA 2 dage
- Fangel Consulting 3 dage

Alle deltagere har været positive over for kurser/lejrskoler på Købmandsgården – som et alternativ til traditionelle kursusjendomme eller hoteller/kroer.

Som led i godkendelse af køkkenfaciliteter fra Fødevarestyrelsen, har medarbejderne deltaget i hygiejnekurser.

2.6 Feriegæster

I sæsonen 2014 har vi udlejet både Købmandsboligen, Aftægtsboligen, Forvalterboligen, Kommissboligen, Bogholderboligen og Trælastboligen. Herunder har der været afholdt 9 festarrangementer i Trælastsalen (mod 8 i '13, 12 i '12, 9 i '11 og 8 i '10) og ved brug af hovedparten af boligerne til overnatning. Se billedet.

I alt har vi haft op til **490** overnattende gæster beregnet ud fra at alle senge i de lejede boliger er benyttet – ekskl. de **180** deltagere i kurser/lejrskoler (mod 490 i '13, 800 i '12, 860 i '11, 860 i '10 og 710 i '09) – hver i typisk fra en weekend til en uges tid.

Heraf var **365** betalende gæster (mod 340 i '13, 680 i '12, 700 i '11, 680 i '10 og 460 i '09). Altså et lidt bedre niveau i forhold til året forud.

2.7 Boligudlejning

2.8 Erhvervsudlejning

Ud over Butikken og de nævnte kursusarrangementer har vi ikke udlejet til erhverv.

3. Informationsaktiviteter

3.1 Informationsstrategi

Holdningen er fortsat at udvise åbenhed over for interesserede og at informere bredt.

3.2 Nyhedsbreve

Nærværende statusrapport er årets vigtigste informationsaktivitet.

3.3 Åbent hus og gæstearrangementer

Vi har videreført "Eftermiddagsbesøg på Købmandsgården" på søndage i juli og august. Desuden tjener "Rundvisningerne ude og inde" på tirsdage og torsdage i juli og august også som Åbent Hus. I 2014 har vi også tilbudt rundvisning i juni på lørdage.

Midt i oktober dannede "Blæsenborg" – som er den gamle betegnelse i familien for Købmandsgården – igen rammen for den årlige sammenkomst for Fangel-familien.

3.4 Informationsfolder

Ud over den foreliggende danske, tyske og engelske udgave af folderen om Købmandsgårdens historie er genoptrykt de farvebrochurer, som præsenterer ferielejlighederne og besøgstilbuddene på Købmandsgården.

3.5 Web-side

Antallet af besøgende på www.kobmandsgarden.dk har fra april 2014 til april 2015 været 27 om dagen.

4. Historiske aktiviteter

4.1 Historie generelt

Formidling af Købmandsgårdens historie har været og vil fortsat være en hovedaktivitet på stedet.

I marts 2014 var et TV-hold fra TV2 Østjylland et par dage på Købmandsgården for at lave optagelser til en udsendelse om Købmand Lars Rasmussens virke inden for handel, politik og åndsliv.

Den historiske leder er Søren Bitsch Christensen. Udsendelsen blev sendt i januar 2015 – som led i en serie med historiske beretninger fra alle kommunerne inden for TV2 Østjyllands område.

Har du ikke set den, så prøv linket her: http://www.tv2oj.dk/de_skabte_oestjylland

4.2 *Billedmateriale*

I 2010 afsluttede vi scanningen af vore 1500 lysbilleder af fotografier med tilknytning til Købmandsgården. Tilbage står at få den redigeret og navngivet – samt gjort tilgængelig for andre interesserede.

4.3 *Bogrenovering*

Vi har i foråret 2015 ajourført registreringen af samtlige bøger i et regneark, så der kan sorteres på kategorier, forfattere, titler, udgivelsesår og oprindelig indehaver. En kopi ligger i Købmandsboligen.

Endvidere er de sidst ti af mange gamle bøger blevet renoveret hos Bogbinder V. Hansens Efterfølger ved dennes datter, Hanne Jensen blevet afsluttet. Værkstedet er Pilestræde 4, 1. sal i København. Der opfordres til at aflægge værkstedet et besøg – og hilse fra Købmandsgården. Ring først på 3313 3970. Det er en helt unik oplevelse at besøge det gamle bogbinderværksted!

4.4 *Transskription*

Renskrivningen af den omfattende brevveksling fra 1920erne og 30erne mellem købmand Petra Rasmussen og datteren Esther Rasmussen g. Fangel blev afsluttet i 2007. Tilbage står en afpudsning med tilføjelse af forklarende bemærkninger. Endvidere vil der i det omfattende materiale blive indsat udvalgte billeder – inden brevsamlingen trykkes og indbindes i enkelte eksemplarer.

Af andre udestående opgaver kan nævnes at få redigeret samlingen af Lars Rasmussens taler og foredrag, der også foreligger i transskriberet og renskrevet form. - Også kaptajn Peter Vogt Mogensens (Petra Rasmussens far) brevsamling fra 1867 er renskrevet – og afventer en redigering og supplerung med illustrationer.

4.5 *Udstyrsrenovering*

Det renoverede skuffearrangement fra Butikken nu igen blevet placeret i Den gamle Butik. Endvidere er renoveret en klaverbænk fra Esther Fangel f. Rasmussen.

4.6 *Erhvervshistorie*

Bogføringen delvis tilbage til 1844 er opstillet i Fjernsynsrummet i Trælastladens underetage bliver besigtiget i forbindelse med rundvisningerne.

Fra Lars Rasmussen, søn af stedets tidligere ejer, har vi i foråret 2014 modtaget skrivepulten, som oprindeligt blev brugt i Det gamle Kontor. Pulten er nu renoveret – og opsat sammen med bogføringsarkivet i Trælastladens underetage. Den bliver således vist frem i forbindelse med rundvisningerne.

Der sker trinvis supplerung af oversigten over medarbejder siden 1844 – i takt med at efterkommere efter tidligere ansatte har givet os nye oplysninger.

4.7 *Tekstilhistorie*

Som nævnt tidligere, indgår udstillingen ”Tekstiler fra 200 år – Hvad dragkisten gemte” fra 2012 i Rundvisningerne og Eftermiddagsbesøgene. Desuden åbnes på anmodning. Som for de øvrige genstande på Købmandsgården gælder, at der ikke er nogen af tekstilerne, der er specielt værdifulde. Værdien ligger kun i, at de belyser en side af stedets historie.

I efteråret 2013 fik vi løst mysteriet om, hvor Palmelund-broderiet har været i tidsrummet mellem kunstneren bag broderiet, Augusta Valentins død i 1915 og vores erhvervelse i 2011. Den korte historie er, at det i 1910 blev købt til indretning af familien Hertha og Carl Didier Gautiers nye hjem i Palægade. Fra midt i 1950-erne var broderiet hos en datter, Mita Antoinette Gautier g. Fahrenberg. Det er fra hendes datter, Annette Kyle, vi har fået beretningen.

4.8 Familiehistorie

Hvad angår Esther Fangels, f. Rasmussen, beretninger er situationen fortsat følgende:

- Beretningen fra barndoms- og ungdomsårene på Købmandsgården er renskrevet – og mangler kun en redigering og evt. supplerer med illustrationsmateriale.
- Beretningen om slægtsgrenen fra Faaborg er også renskrevet – og mangler at blive redigeret sammen med andre beretninger herom samt evt. at blive illustreret med billedmateriale.

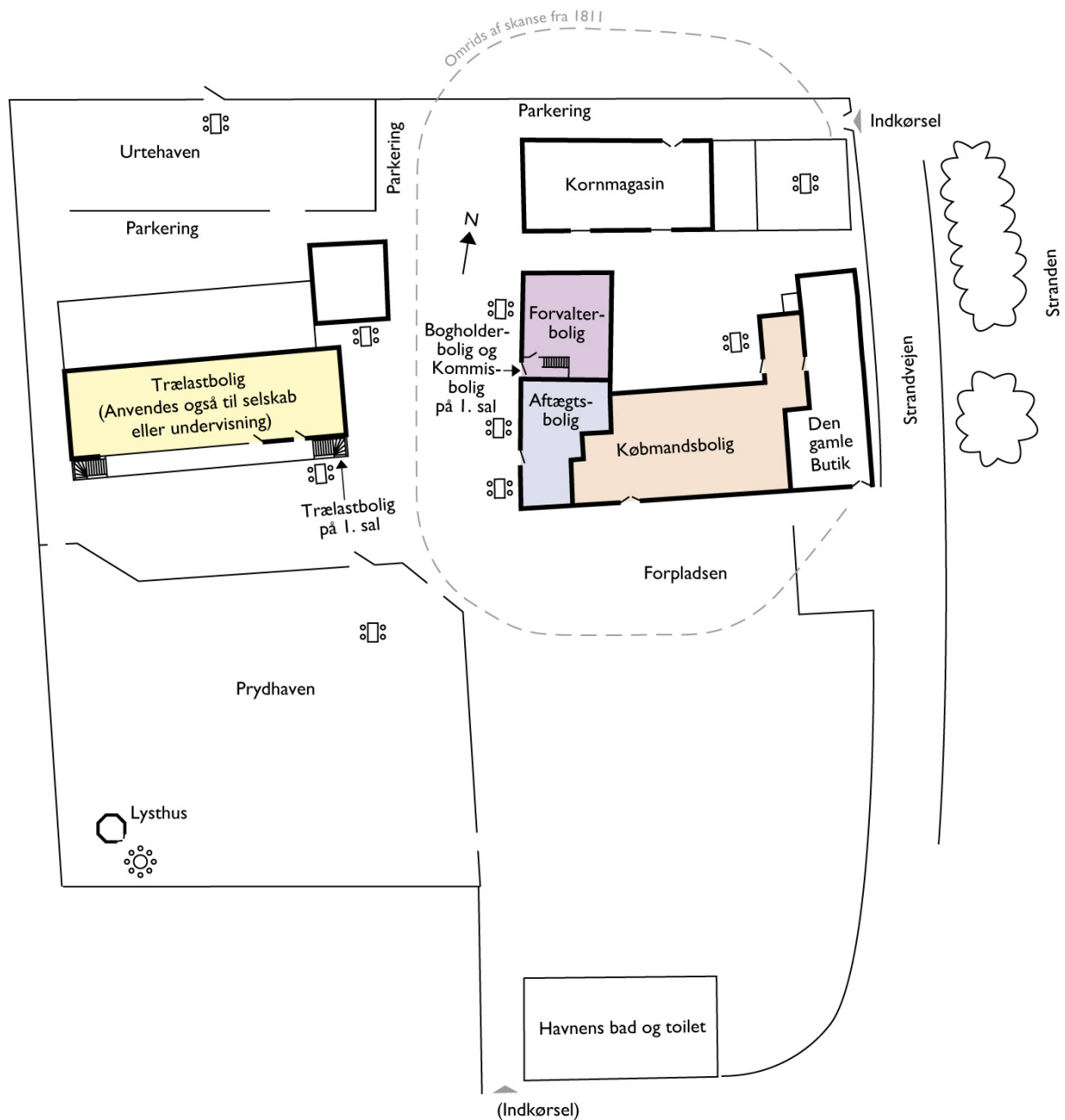
4.8 Andet udstyr

Den anskaffede motorjolle ligger på Købmandsgårdens bådplads i Ballen Havn til brug for gæster og lejere.

5. Foreningsaktiviteter

5.1 Foreningen generelt

Foreningens årlige møde afholdes hvert andet år på Købmandsgården og hvert andet år i København. I 2014 var turen kommet til Forårsmøde på Købmandsgården i april.

6. Udvendig reovering

6.1 Udvendigt generelt

6.2 Forpladsen

Beskæring af rogusa-bedene og løbende vedligeholdelse. Gælder også de følgende punkter.

6.3 Prydhaven

6.4 Vestarealet

6.5 Urtehaven

Fra 2013 er urtebedene delt med halvdelen mod vest til Familien Fangel og halvdelen mod øst til Johannes Strøm.

6.6 Gården

6.7 Facaderenovering

Sædvanlig vedligeholdelse med kalkning og tjæring af soklerne.

7. Erhvervsrenovering

7.1 Bygningerne generelt

7.2 Den gamle Butik

Foråret 2014 er vinduerne mod øst ud mod Strandvejen udskiftet.

7.3 Kornmagasinet

I vinteren 2015 har Johannes fremstillet en ny port til sydfacaden mod vest.

Pletvis understrygning af taget, hvor der er kommet huller.

7.4 Trælastladen

Alle pærer i Trælastsalen og grupperummet i foråret 2014 udskiftet med lavenergipærer.

I sommerferien 2014 blev der ryddet kraftigt op i "pulterrummet" i Trælastladens underetage mod vest – og i møbellageret i Nordladen mod Øst. Det meste af en container blev fyldt med ting og sager, der ikke var efterspørgsel efter – og som ikke "fortalte historie".

Formålet med oprydningen var at skaffe plads til indretning af et ekstra grupperum – til brug ved kursusafholdelse. Ved indretningen er der taget højde for at udbygge rummet til en to-personers feriebolig. Se døren bagerst, som vil være ind til et toilet.

Sommeren 2015 bruges rummet foreløbigt som supplement til ”Trælastboligen” på første etage.

7.5 Nordladen Øst, Midt og Vest

Bygningen på nordsiden af Trælastladen betegner vi ”Nordladen” – er opdelt i tre rum: Øst, Midt og Vest.

Sammen med oprydningen i ”pulterrummet” er i Nordladen Øst sammenstillet historisk udstyr så som kaffebrænder, skrivebord, kister med olmerdugsyner og hekkelsesmaskine.

7.6 Værkstedbygninger

Benyttes fortsat til opbevaring af legeudstyr – og til brænde til bålfadet i prydhaven.

8 Boligindretning

8.1 Boligerne generelt

Udskiftning af filtdupper på alle stole i alle boligerne.

8.2 Købmandsboligen

I foråret 2014 er vinduerne i hele facaden mod syd udskiftet – på nænsom vis så ingen opdager det.

Endvidere er gulvet i det gamle Kontor afslebet og lakkeret.

Desuden er etableret udvendig stikkontakt – til brug for juletræ på forpladsen.

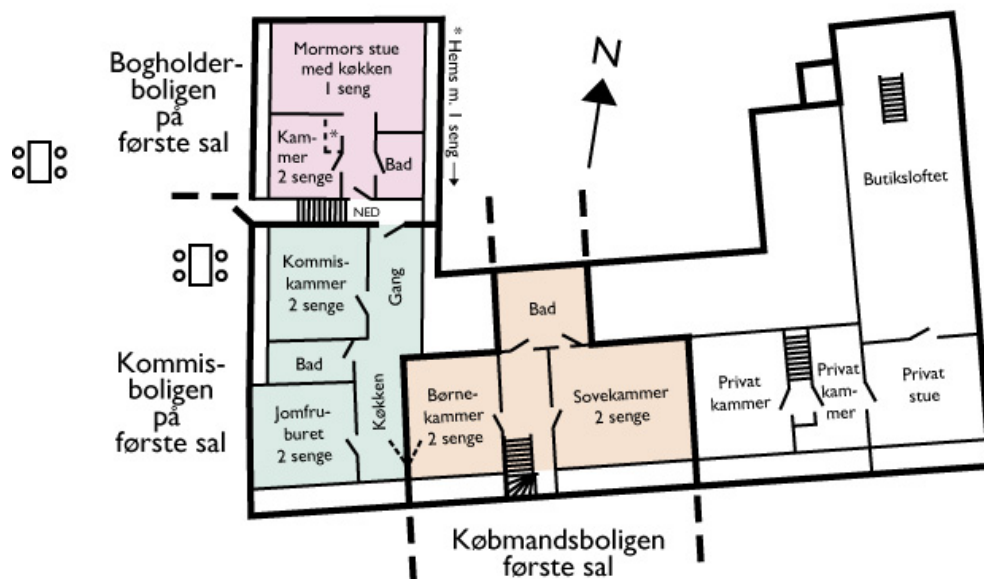
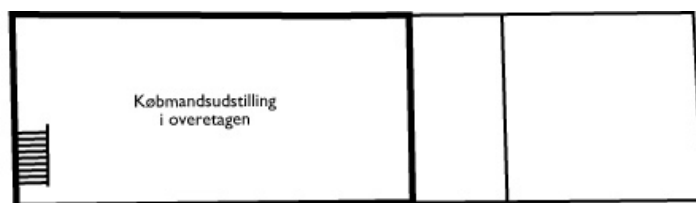
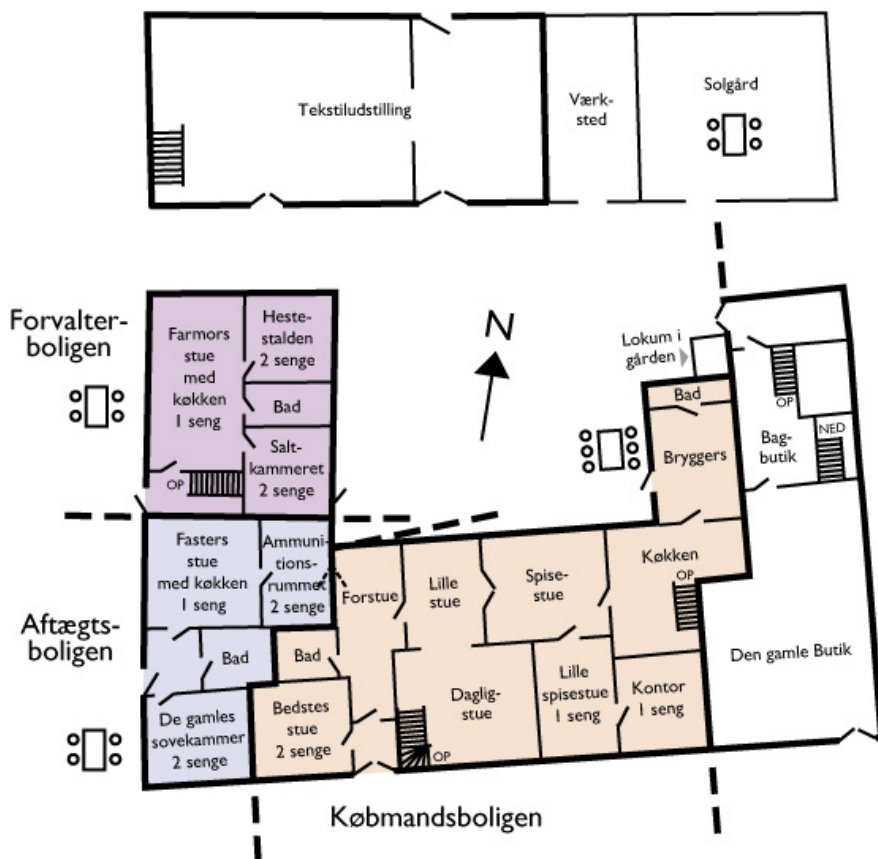
8.3 Aftægtsboligen

8.4 Forvalterboligen

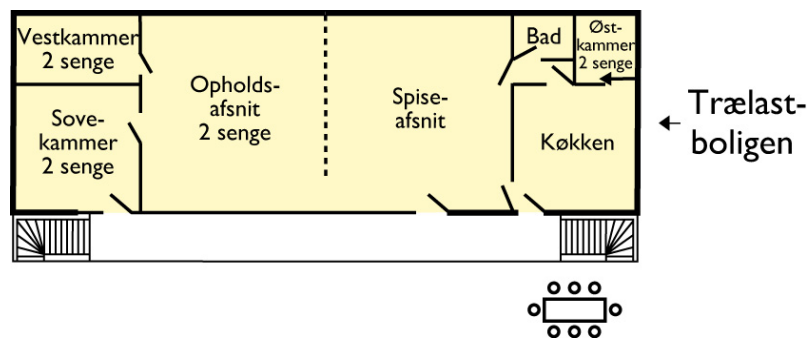
8.5 Kommisboligen

Gulvet i køkken og gang er blevet lakkeret.

8.6 Bogholderboligen

8.7 Trælastboligen

Alle lamper er udskiftet til LED i salen og sovekammeret.

Alle borde har fået en let afslibning og er blevet lakkeret igen.

De to højtalere er udskiftet i den østligste ende af salen.

8.8 Privaten

Morten Rasmussen Fangel
April 2014